

Milyen változást hoz a gazdasági átalakulás jellemünkben?

Nemzetközi tanácskozás Pécsen az emberi kapcsolatokról

A világ olyan nagyvárosai, mint Bologna, Locarno, Mexikó, Böblingen vagy Washington után most, hétfőn Pécsen rendezték meg a János Pannonius Tudományegyetem szervezésében a Nemzetközi Erich Fromm Társaság munkatétekezletét. Az orvosokat, diákokat, pszichológusokat, közgazdászokat, tanárokat tömörítő társaság most első ízben tanácskozott kelet-európai országban, ezúttal a személyiségváltozás és a társadalmi átalakulás kölcsönhatásáról. A közel 60 résztvevő közül 20 magyar most már nemcsak érdeklődőként, hanem a viták aktív részeseként, sőt előadóként szerepelhetett a gazdasági fejlődési és emberi kapcsolatokat feszítő kongresszuson. A helyszínek köszönhetően több magyarországi példa is terítékre került a tanácskozáson, melyek során a külföldi vendégek elismerésüket fejezték ki a magyar politikai változásokról. A tegnap véget ért tanácskozáson szerzett benyomásairól dr. Rainer Funkot, a társaság elnökét kérdeztük:

– A magyarok eddig nem ismerhették Fromm életművét, hiszen 25 könyve közül Magyarországon eddig csak kettő jelent meg. Most azonban sokan megismerkedhettek a nagy humanista gondolattal, ami – úgy vélem – a mostani Magyarországnak irányt mutathat a demokratizálódás felé. Szeretnénk, ha minél több magyar tudományos szakember bekapcsolódna a társaság munkájába, közös kutatásaiba, amit a JPTE-vel most felvett kapcsolat nagyban segíthet. Szívesen jövünk, ezentúl Magyarországra tanácskozni, de tervezzük, hogy Csehországban, Lengyelországban és Romániában is felkeltjük a szakemberek érdeklődését a társaság témái felé.

Wie wirken die wirtschaftlichen Änderungen auf unseren
Charakter aus?

Internationale Tagung in Pécs über die zwischenmensch-
lichen Verhältnisse

Nach den Erich Fromm-Konferenzen in Bologna, Locarno
Mexico, Böblingen und Washington ist nun am Wochenende auch
in Pécs von der Janus Pannonius-Universität und der Inter-
nationalen Erich Fromm-Gesellschaft ein Erich Fromm-Seminar
veranstaltet worden. Zur E. Fromm Gesellschaft gehören über-
wiegend Psychologen, Ärzte, Ökonome, Lehrer und Studenten. Sie
hielten ihre Konferenz das erste Mal in der Geschichte der
Fromm-Gesellschaft in einem osteuropäischen Land. Diesmal
wurde über die Zusammenhänge zwischen der Gesellschafts-
und Charakteränderungen diskutiert.

Unter den etwa 60 Konferenzteilnehmern waren 20 unga-
rische Gäste, die den Vorträgen nicht nur zugehört haben, son-
dern selbst Vorträge hielten. Dem Konferenzort war es zu ver-
danken, dass in der Diskussion die wirtschaftlichen Einflüsse
auf die Persönlichkeitsentwicklung auch anhand der ungarischen
Erfahrungen erörtert wurden. Dabei war der politische Umbruch
in Ungarn von den ausländischen Gästen positiv bewertet. Die
Konferenz ist gestern zu Ende gegangen, und wir hatten den Vor-
sitzenden der E. Fromm-Gesellschaft, Dr. Rainer Funk danach ge-

fragt, wie er die Konferenz in Pécs beurteilt:

- Die Interessierten in Ungarn hatten bisher wenig Möglichkeiten, Fromms Lebenswerk kennenzulernen, da in Ungarn nur zwei E. Fromm-Ausgaben von seinen 25 Büchern veröffentlicht wurden. Dieses Seminar bot nun auch den Ungarn die Gelegenheit, den Leitgedanken des Frommschen Humanismus näherzukommen. Ich glaube, dass auch Fromm bei der Demokratisierung von Ungarn wegweisende Hilfe leisten kann. Wir würden uns sehr darüber freuen, wenn sich noch mehrere Fachleute aus Ungarn an der Arbeit und den Forschungen der Erich Fromm-Gesellschaft beteiligen würden. Dazu konnte diese Tagung in der Janus Pannonius-Universität erfolgreich beitragen. Wir würden ja auch einmal später wieder gerne eine Konferenz in Ungarn veranstalten. Wir haben erst vor, das Interesse für die E. Fromm-Gesellschaft auch unter den Fachleuten in der Tschechoslowakei, Polen und Rumänien zu wecken.

/Der Artikel ist in der Pécs-er Lokalzeitung "Uj Dunántuli Napló" am 25.8.1990. erschienen/

